

Natuurwaarden en beheer van pingo-ruïnes

23 november 2017

Uko Vegter
Sector Natuur en Landschap
Het Drentse Landschap

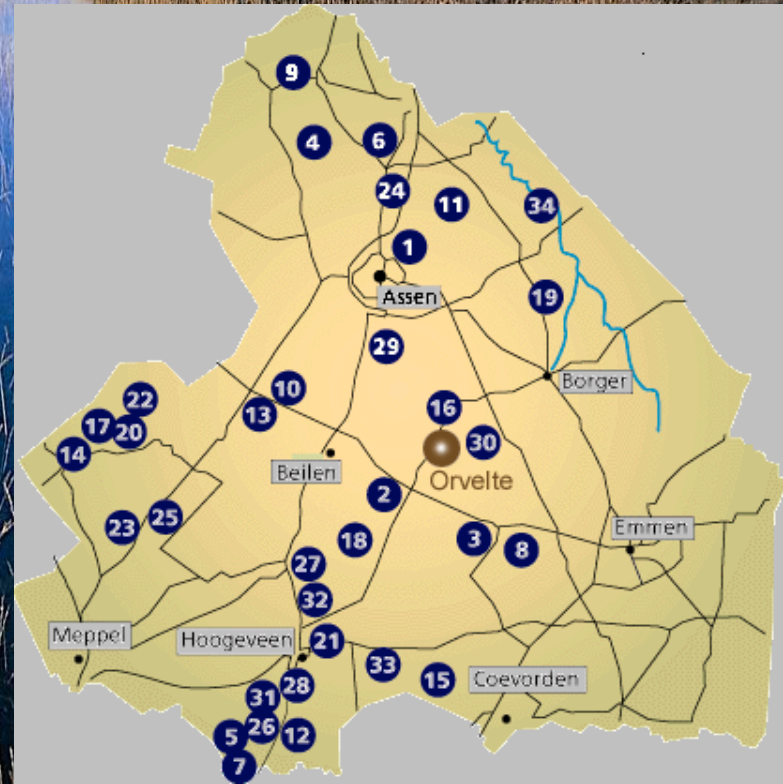
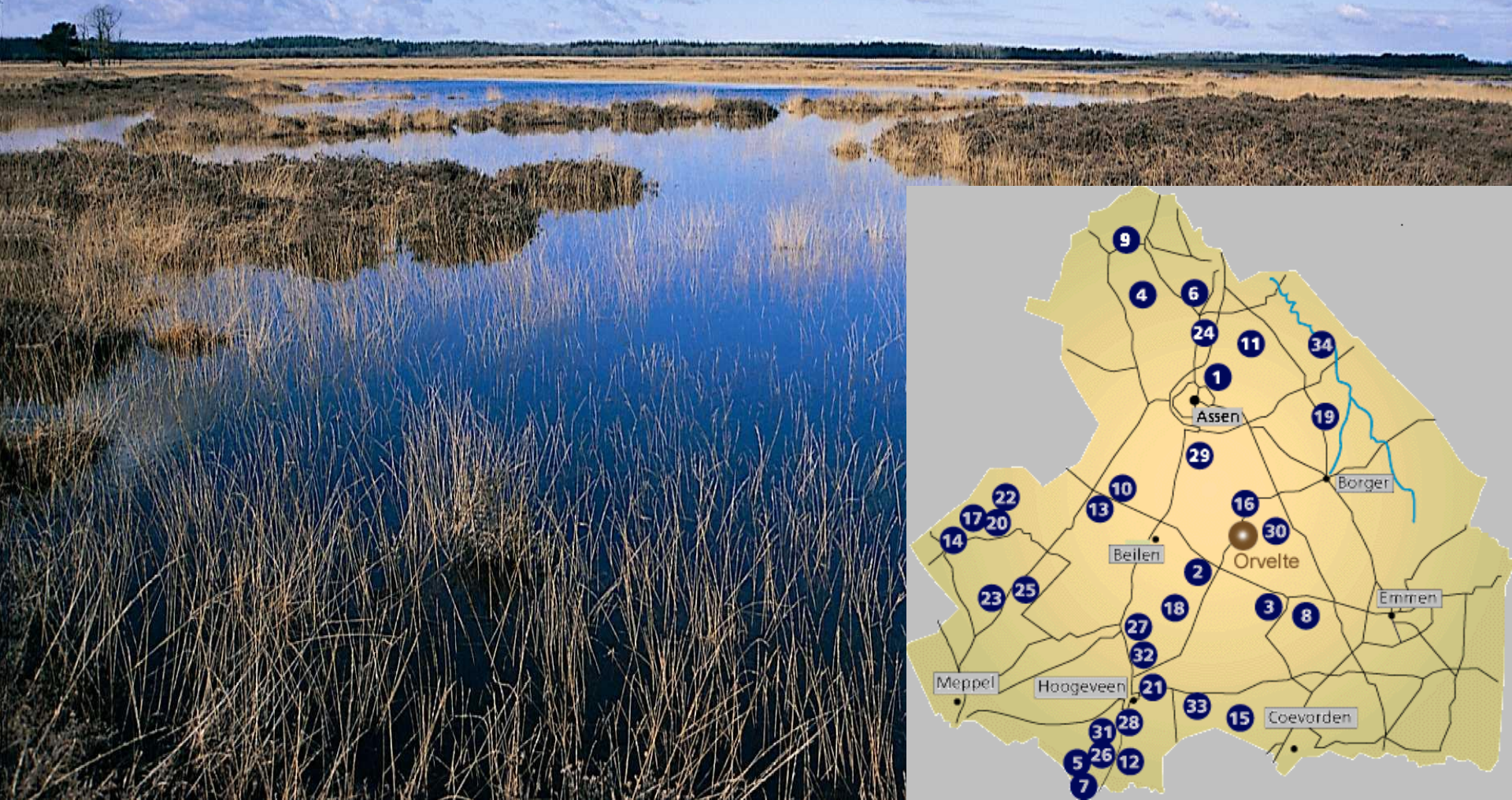
Inhoud

- Pingo-ruïnes in terreinen van HDL
 - Aantal en voorkomen
 - Opvatting pingo's als onderdeel van natte heide landschappen
- Natuurwaarden van pingo-ruïnes
 - Voorkomen in heidelandschappen
 - Open water, oeverzone, hogere zandrug, omgeving
- Monitoring
- Beheer en herstel van pingo-ruïnes
- Enkele voorbeelden
 - Bongeveen, Kampsheide, Meeuwenveen, Moespot

Diverse grotere heideterreinen in beheer

- Doldersummerveld
- Hijkerveld
- Scharreveld
- Wildenberg
- Drouwenerzand
- Gasterse duinen

**.....waar pingo-ruïnes, maar soms ook forten,
grafheuvels, celtic fields onderdeel van zijn**

Aantal en voorkomen pingo-ruïnes

- Aantal:
 - Vier zeker (Moespot, Meeuwenveen, Bongeveen, Stijfveen)
 - Twee onzeker (Hijkerveld, Smilder Oosterveld)
 - Kampsheide, Zwarte gat zeker niet
- Voorkomen:
 - Drie in Noord Drenthe, één in Zuid Drenthe
- Onderdeel van nat heidelandschap:
 - Zo ook in het beheer opgevat

Natuurwaarden pingo-ruïnes

- Als onderdeel (natte) heidelandschappen:
 - Venvegetaties, oeverzones met vegetatie van venmilieu's
 - (relatie met beheertypen: geen zwak gebufferde vennen, maar zure vennen)
 - Natte heide/droge heide overgangen met kenmerkende soorten
 - Hoogveenrestanten/Bos in pingo (broekbos) of in randzone (drogere bostypen)
 - Fauna: amfibieën en reptielen, vlinders en libellen, vogels

Moeraswolfsklauw en Kleine zonnedaauw

Fauna

Monitoring pingo-ruïnes

- Monitoring pingo-ruïnes onderdeel monitoring per terrein
 - SNL-soorten
 - Overige voor beheerevaluatie relevante soorten

Beheer pingo-ruïnes

- Onderdeel beheer per terrein
 - Waterbeheer (tegengaan omgevingseffecten)
 - Natuurbeheer
 - Maaien → niet
 - Begrazing → soms wel als onderdeel grotere eenheid (Bongeveen)
 - Opschonen, plagen randen: in verleden wel eens gebeurd, maar nu niet meer
 - Geen grote bodemingrepen in het vooruitzicht
 - Geen terugzetten opslag
- Conclusie: terughoudend
- Kwaliteit intact?

Bongeveen

- Een echte pingo
- Natuurontwikkeling noordzijde, combinatie met herstel ringwal
- Beheer: extensieve begrazing randzone, paadje ringwal....
- Slangewortel
- Otter gezien

NATUURONTWIKKELINGSPROJECT BONGEVEEN

Opdrachtgever

Het Drentse Landschap

Stichting Het Drentse Landschap

Directie

Grontmij Nederland BV

Aannemer

van der MEER bv

Grondverzetbedrijf van der Meer BV

Dit project is mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van :

Gemeente Tynaarlo

Provincie Drenthe

Ministerie van LNV en VROM

Dinamo Fonds

Robert Persman Fonds / PBCF

Nationale Postcode Loterij

Stichting Het Drentse Landschap

Waterschap Noorderzijlvest

Kampsheide

- Pingo...?
 - Niet diep...
 - Droogt snel uit...
- Recreatief gebruik

- 1981
- Opschoonactie

Geschoond ven, met konijnenhol in venbodem...

Moespot, Yde

- Broekbos met hoogveensoorten in centrum
- Landbouw aan de rand (ontwatering, nutriënten)
- Geen actief beheer

Stijfveen

- Vergelijkbaar met Bongeveen
- Versnipperd eigendom
- Verdroging
- Opslagbestrijding (Gagel en kerststukjes)
- Adder, Kleine veenbes/Lavendelheide/Eenarig wollegras

Toekomst beheer pingo's bij HDL

Tot nu toe

- Van sommige situaties was het niet altijd duidelijk of het om pingo gaat
- Natuurwaarde in meeste gevallen ondanks verdroging/verzuring vaak nog behoorlijk
- In verleden wel eens verkeerde keuzen gemaakt, soms gericht hersteld
- Beheer pingo's als onderdeel heidelandschap waarin ze liggen

Richting toekomst

- Integrale benadering beheerproblematiek pingo-ruïnes
- Bewustzijn mbt. behoud vanuit aardkundig, landschappelijk en natuurinvalshoek
- Bij beheerevaluaties terreinen nagaan of aanpassing beheer pingo's wenselijk is

